

Obsah

1. Zaměstnanost a zaměstnavatelé	13
1.1 Postup při zaměstnávání občanů	13
1.2 Hlášení volných míst	14
1.3 Zaměstnávání občanů se změněnou pracovní schopností	14
1.4 Zaměstnávání cizinců	15
1.5 Povinnost spolupráce	15
1.6 Příslib zaměstnání	16
1.7 Podpora vytváření nových pracovních míst	16
2. Postup přijímání občanů do pracovního poměru	19
2.1 Účastníci pracovněprávních vztahů	19
2.2 Vznik pracovního poměru	20
2.2.1 Pracovní smlouva	20
Co udělat před uzavřením pracovní smlouvy	21
Obsah pracovní smlouvy	22
Odstoupení od pracovní smlouvy	24
2.2.2 Jmenování a volba	24
2.3 Druhy pracovního poměru	26
2.4 Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr	27
2.4.1 Dohoda o provedení práce	27
2.4.2 Dohoda o pracovní činnosti	27
2.5 Jiné právní vztahy	28
2.6 Založení personální evidence	31
Ochrana osobních údajů v personálních činnostech	32
3. Základní povinnosti zaměstnanců i zaměstnavatelů, pracovní řády	37
3.1 Povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	37
3.2 Pracovní řády	42
4. Změny pracovního poměru a pracoviště	47
4.1 Převedení na jinou práci	47
4.2 Přeložení	53
4.3 Dočasné přidělení k jinému zaměstnavateli	54
4.4 Pracovní cesta	55

4.5	Náhrady cestovních výdajů	56
4.5.1	Náhrady cestovních výdajů při cestování v tuzemsku	56
4.5.2	Náhrady cestovních výdajů při zahraničních pracovních cestách	59
4.5.3	Zvýšené náhrady a paušalizace náhrad	60
4.5.4	Prokazování a vyúčtování náhrad	61
5.	Pracovní doba	65
5.1	Stanovená pracovní doba a kratší pracovní doba	65
5.2	Rozvržení pracovní doby	66
5.3	Pracovní směny	69
5.4	Přestávky v práci	71
5.5	Nepřetržitý odpočinek	71
5.6	Dny pracovního klidu	72
5.7	Práce přesčas a náhradní volno	73
5.8	Neomluvená absence	75
6.	Dovolená na zotavenou	79
6.1	Druhy dovolené	79
6.2	Čerpání dovolené	81
6.3	Krácení dovolené	83
6.4	Převádění dovolené	84
6.5	Proplacení dovolené	85
7.	Překážky v práci a jejich odměňování	89
7.1	Překážky na straně zaměstnance	90
7.1.1	Překážky z důvodu obecného zájmu	90
	Pracovní volno s náhradou mzdy	91
	Pracovní volno bez náhrady mzdy	93
7.1.2	Důležité osobní překážky v práci	97
	Zdravotní důvody a péče o děti	97
	Jiné důležité osobní důvody	98
7.1.3	Služba v ozbrojených silách a civilní služba	101
7.1.4	Školení a studium při zaměstnání	102
7.1.5	Závěrem k překážkám na straně zaměstnance	103
7.2	Překážky na straně zaměstnavatele	104
7.2.1	Prostoje	104
7.2.2	Ostatní překážky na straně zaměstnavatele	105
7.3	Vliv překážek v práci	106

8. Odměňování	113
8.1 Odměňování v podnikatelské sféře	114
8.1.1 Pojem mzda	115
8.1.2 Způsob sjednávání mzdy	115
8.1.3 Výše mzdy	116
8.1.4 Mzdové systémy, katalogy prací	116
8.1.5 Mzdové formy	117
8.1.6 Minimální mzda a minimální mzdové tarify	117
8.1.7 Mzda za práci přesčas	118
8.1.8 Mzda a náhrada mzdy za svátek	118
8.1.9 Příplatek za práci ve ztíženém a zdraví škodlivém prostředí	118
8.1.10 Příplatek za práci v noci	119
8.1.11 Mzda při výkonu jiné práce	119
8.1.12 Náhrada při vadné práci	120
8.1.13 Náhrada mzdy	120
8.1.14 Splatnost a výplata mzdy	120
8.1.15 Srážky ze mzdy	121
8.1.16 Odměna za pracovní pohotovost	121
8.1.17 Průměrný výdělek	121
8.2 Odměňování v nepodnikatelské sféře	122
8.2.1 Pojem platu	123
8.2.2 Způsob sjednávání platu	123
8.2.3 Výše platu	123
8.2.4 Tarifní systémy, platové tarify, katalogy prací	123
8.2.5 Příplatek za vedení	125
8.2.6 Příplatek za zastupování	125
8.2.7 Příplatek za noční práci	126
8.2.8 Příplatek za práci v sobotu a v neděli	126
8.2.9 Plat a náhradní volno za práci přesčas	126
8.2.10 Zvláštní příplatek	126
8.2.11 Příplatek za dělenou směnu	127
8.2.12 Osobní příplatek	127
8.2.13 Odměny	127
8.2.14 Plat a náhradní volno za práci ve svátek	128
8.2.15 Další plat	128
8.2.16 Plat při výkonu jiné práce	128
8.2.17 Náhrada platu	129
8.2.18 Odměna za pracovní pohotovost	129

8.2.19 Splatnost a výplata platu	130
8.2.20 Na závěr	130
8.3 Odstupné při skončení pracovního poměru	131
9. Péče o zaměstnance, sociální fondy	135
9.1 Pracovní prostředí	135
9.2 Závodní zdravotní péče	136
9.3 Bezpečnost a ochrana zdraví při práci	139
9.4 Závodní stravování	140
9.5 Doprava do zaměstnání	141
9.6 Péče o bydlení a další mimopracovní činnost	141
9.7 Sociální fondy	141
9.8 Péče o kvalifikaci zaměstnanců	144
10. Skončení pracovního poměru	151
10.1 Dohoda o rozvázání pracovního poměru	151
10.2 Výpověď'	153
10.2.1 Výpověď' daná zaměstnancem	153
10.2.2 Výpověď' daná zaměstnavatelem	154
Výpovědní důvody	155
Povinnost zajistit nové vhodné zaměstnání	157
Zákaz výpovědi	157
10.3 Okamžité zrušení pracovního poměru	159
10.3.1 Okamžité zrušení pracovního poměru zaměstnavatelem	159
10.3.2 Okamžité zrušení pracovního poměru zaměstnancem	159
10.4 Zrušení pracovního poměru ve zkušební době	160
10.5 Zrušení pracovního poměru uplynutím sjednané doby	160
10.6 Jiné případy skončení pracovního poměru	161
10.7 Spory o neplatnost skončení pracovního poměru	161
10.8 Povinnosti zaměstnavatele spojené se skončením pracovního poměru	161
11. Předstihová a vlastní důchodová řízení	167
11.1 Druhy důchodů	167
11.1.1 Starobní důchod	167
11.1.2 Předčasný starobní důchod	168
11.1.3 Plný invalidní důchod	168
11.1.4 Částečný invalidní důchod	169
11.1.5 Důchod za výsluhu let	169
11.1.6 Vdovský důchod	169
11.1.7 Vdovecký důchod	170

11.1.8 Sirotčí důchod	170
11.1.9 Důchod manželky	170
11.1.10 Sociální důchod	170
11.2 Souběh důchodů s příjmem	170
11.3 Předstihová řízení	172
12. Spolupráce personálního útvaru s odborovými orgány, kolektivní smlouvy	177
12.1 Druhy pravomocí odborových orgánů	178
12.1.1 Součinnost	178
12.1.2 Spolurozhodování	178
12.1.3 Rozhodování	178
12.1.4 Kontrola	179
12.2 Přehled nejdůležitějších forem spolupráce	179
12.3 Kolektivní smlouva	183
12.3.1 Postup při uzavírání kolektivní smlouvy	184
12.3.2 Druhy kolektivních smluv a jejich subjekty	186
12.3.3 Charakter závazků v kolektivní smlouvě	188
12.3.4 Obsah kolektivních smluv	190
12.3.5 Spory o plnění kolektivní smlouvy	194
12.4 Kolektivní smlouva a vnitřní předpis	195
13. Odpovědnost za škodu	199
Prevence	199
13.1 Obecná odpovědnost zaměstnanců	200
13.1.1 Odpovědnost za nesplnění povinností k odvrácení škody	201
13.1.2 Odpovědnost za schodek (manko)	201
Dohoda o hmotné odpovědnosti	202
Vymezení funkcí, které vyžadují uzavřít dohodu o hmotné odpovědnosti	202
Forma dohody o hmotné odpovědnosti	203
Hodnoty svěřené k vyúčtování	204
Některé konkrétní příklady	205
Inventarizace	207
Schodek	209
Zproštění odpovědnosti	211
Schodek při vloupání	213
Rozsah náhrady škody	215
Zánik dohody o hmotné odpovědnosti	218
Postup personálního útvaru při výskytu schodku na předmětech svěřených k vyúčtování	219

13.1.3 Odpovědnost za ztrátu svěřených předmětů	221
13.1.4 Odpovědnost za škodu vyrobením zmetku	222
13.1.5 Škodní komise	222
13.2 Obecná odpovědnost zaměstnavatelů	223
13.2.1 Škoda při pracovních úrazech a nemocech z povolání	224
Ztráta na výdělku	225
Bolest a ztížení společenského uplatnění	226
Náklady spojené s léčením a věcná škoda	227
Smrtelné úrazy a nemoci	227
Evidence úrazů	228
13.2.2 Odpovědnost za škodu na odložených věcech	229
13.2.3 Odpovědnost za škodu při odvracení hrozící škody	230
13.2.4 Pojištění škod	230

14. Vybrané problémy činnosti personalistů 233

14.1 Činnost personalistů ve firmě	233
Sociální plán a jeho hlavní směry	236
14.2 Úloha personalistů při plánování a obsazování pracovních míst	237
14.2.1 Plánování personálního obsazení pracovních míst	237
14.2.2 Stanovení popisů práce	239
14.2.3 Nábor zaměstnanců	239
14.2.4 Výběr zaměstnanců	241
14.2.5 Metody výběru zaměstnanců	242
• Personální informace - životopis a dotazník	242
• Rozhovor (interview)	243
• Hodnocení práce z předchozích pracovišť (reference)	243
• Testování způsobilosti uchazečů	243
14.2.6 Zařazení a adaptace zaměstnanců	245
14.3 Úloha personalistů při hodnocení zaměstnanců	246
14.3.1 Hodnocení výkonu zaměstnanců	247
14.3.2 Diferencované hodnocení zaměstnanců	251
14.3.3 Hodnocení adaptačního procesu zaměstnanců	251
14.3.4 Systém pracovního hodnocení	252
14.3.5 Instruktaž k hodnocení zaměstnanců	253
14.3.6 Zásady pracovního hodnocení	253
14.3.7 Hlediska posuzování pracovního výkonu	254
14.3.8 Způsob hodnocení zaměstnanců	254
14.4 Úloha personalistů při zvyšování kvalifikace zaměstnanců	255